

Länsstyrelsen i Västerbottens läns föreskrifter för Vänjaurbäck vattenskyddsområde i Lycksele kommun

beslutade den 23 april 2026.
(4792-2021)

Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken följande.

1 § Dessa föreskrifter gäller för Vänjaurbäck vattenskyddsområde, Lycksele kommun. Föreskrifterna gäller i både primär och sekundär skyddszon om inte annat anges.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med:

Arbetsmaskin: Alla maskiner som inte är ett fordon och som drivs med flytande bränsle eller oljor. Arbetsmaskiner kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk m.m.

Avfall: Avfall definieras av avfallsförordningen (2020:614).

Avloppsvatten: Med avloppsvatten avses enligt Miljöbalkens 9 kap 2 §;

1. Spillvatten eller annan flytande orenlighet. Hushållspillvattnet består av spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").
2. Vatten som använts för kylning.
3. Vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för viss eller vissa fastigheters räkning (dagvatten).
4. Vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats.

Brandfarlig vätska: Med brandfarlig vätska avses en vätska vars flampunkt är lika med eller lägre än 100 grader C. Flampunkt är den lägsta temperatur där det avgår ånga från en vätskas yta i sådan mängd att ångan tillsammans med luft kan börja brinna

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enighet med miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Ogräsättika och såpvatten räknas inte som bekämpningsmedel i dessa föreskrifter.

Fordon: Med fordon avses varje motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses i dessa föreskrifter massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsprojekt, d.v.s. från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal eller regional bakgrundshalt.

Hantering: Med hantering avses – i enlighet med miljöbalken – en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov: Med hushållsbehov avses här hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

Husbehovstäkt: Med husbehovstäkt avses i dessa föreskrifter sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov som tex. förbrukning som krävs för skötsel av jordbruks- eller skogsbruksfastighet. En materialtäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas inte som husbehovstäkt (NFS 2003:2).

Kemiska produkter: Med kemiska produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt gällande CLP-förordning och kemikalieinspektionens anvisningar eller tidigare gällande föreskrifter enligt KIFS 2005:7.

Markarbeten: Med markarbeten avses schaktning, borrhning, spontning och pålning på land. Se mer om schaktning nedan.

Materialtäkt: Med materialtäkt avses i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Miljöfarlig verksamhet: Med miljöfarlig verksamhet avses utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom annat utsläpp än ovanstående, genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten samt genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller liknande.

Naturgödsel: Med naturgödsel avses här fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur.

Plockhuggning: Med plockhuggning avses här en skogsbruksmetod varvid enstaka träd eller grupper av grova träd avverkas.

Schaktning: Med schaktningsarbete avses sänkning av marknivån för större anläggningsarbete än för grundläggning av enskild villa eller till djup större än en meter. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt.

Sekundärt skydd: Med sekundärt skydd avses ett skydd vid eventuellt läckage och överflyllnad, vilket ska säkerställa omhändertagandet av spill och utlakning så att förorening av mark och vatten inte sker.

Skogsbruksåtgärd: Åtgärder som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) eller ersättande författning, t.ex. föryngringsavverkning, röjning, gallring, uttag av skogsbränsle (grenar, toppar och stubbar), skyddsdikning, dikesrensning och markberedning. I dessa vattenskyddsföreskrifter omfattar begreppet skogsbruksåtgärd även utförande av tillfälliga transportvägar såsom basvägar, stickvägar och isvägar.

Tunga fordon: Fordon med en totalvikt överstigande 3,5 ton, enligt transportstyrelsens definition.

Upplag: Med upplag avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd

miljöstatus eller andra förorenade produkter. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall

Växtnäringsämnen: Med växtnäringsämnena avses konstgödning, mineraliska gödselmedel, naturgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur), avloppsslam, biogödsel, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej spillning från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Yrkesmässig: Yrkesmässig verksamhet kan bedrivas av såväl fysiska som juridiska personer. För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva en verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet som att den har ett fastställt vinstsyfte och är av självständig karaktär. Förhållanden som tyder på yrkesmässig verksamhet:

- Verksamheten bedrivs i bolagsform
- Verksamhetsutövaren är bokföringsskyldig
- Verksamhetsutövaren är momsredovisningsskyldig.

Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

3 § Hantering av större mängd än totalt 150 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor inom primär skyddszon är förbjudet.

4 § Hantering av större mängd än totalt 150 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

5 § Undantag från förbud och tillstånd i 3-4 §§ gäller för bränsle i drivmedelstanken på fordon och transporter till fastigheter inom vattenskyddsområdet.

Kemiska produkter

6 § Hantering av större mängder än för hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter inom primär skyddszon är förbjudet.

7 § Hantering av större mängder än för hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

8 § Undantag från förbud eller tillståndskrav i 6-7 §§ gäller för transporter samt lagring som har sekundärt skydd eller som sker i ett utrymme inomhus som saknar golvbrunn.

Miljöfarlig verksamhet

9 § Ny miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) är inom primär skyddszon förbjudet.

Undantag från förbud i första stycket gäller för jordvärme enligt 44 §.

10 § Ny miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig

verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

Bekämpningsmedel

11 § Yrkesmässig hantering och spridning av kemiska produkter inom primär skyddszon är förbjudet.

12 § Yrkesmässig hantering och spridning av kemiska produkter inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

Undantag från tillståndskravet i första stycket gäller för enstaka punktsaneringar mot ohyra.

13 § Undantag från förbud och tillstånd i 11-12 §§ gäller för transporter.

Växtnäringsämnen

14 § Yrkesmässig spridning av naturgödsel inom primär skyddszon är förbjudet

15 § Yrkesmässig spridning av naturgödsel inom sekundär skyddszon kräver tillstånd

16 § Spridning av slam från reningsverk eller annan avloppsanläggning inom primär skyddszon är förbjudet.

17 § Spridning av slam från reningsverk eller annan avloppsanläggning inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

18 § Yrkesmässig spridning av andra växtnäringsämnen inom primär och sekundär skyddszon kräver tillstånd.

19 § Lagring av naturgödsel eller andra växtnäringsämnen är inom primär skyddszon förbjudet

20 § Lagring av naturgödsel eller andra växtnäringsämnen inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

21 § Undantag från förbud och tillståndskrav i 19-20 §§ gäller för mindre lagring för hushållsbehov på den egna fastigheten.

Skogsbruk

22 § Skogsbruksåtgärd som inte är gallring eller plockhuggning inom primär skyddszon kräver tillstånd.

23 § Skogsbruksåtgärd som inte är gallring eller plockhuggning inom sekundär skyddszon kräver anmälan.

24 § Undantag från tillstånd- och anmälningsplikt i 22-23 §§ gäller för manuell och motormanuell skogsbruksåtgärd.

Upplag

25 § Uppläggning av bark, flis, spån och timmer längre än 3 månader inom primär skyddszon är förbjudet.

26 § Uppläggning av bark, flis, spån och timmer under en period kortare än 3 månader inom primär skyddszon kräver tillstånd.

27 § Uppläggning av bark, flis, spån och timmer under en längre tid än 6 månader inom sekundär skyddszon kräver tillstånd

Undantag från tillståndskrav i första stycket gäller för uppläggning av ved eller andra träbaserade produkter avsedda för uppvärmning av bostad, på den aktuella fastigheten.

28 § Upplag av avfall, förorenade massor eller massor med okänt ursprung eller okänt föroreningsinnehåll inom vattenskyddsområdet är förbjudet.

29 § Tillfälligt upplag av avfall, förorenade massor eller massor med okänt ursprung eller okänt föroreningsinnehåll under en kortare period än 3 månader kräver inom vattenskyddsområdet tillstånd.

Infiltration och avledning av avloppsvatten

30 § Installation av ny avloppsanläggning för hushållspillvatten eller annat avloppsvatten inom primär skyddszon är förbjudet.

31 § Installation av ny avloppsanläggning för hushållspillvatten eller annat avloppsvatten inom sekundär skyddszon kräver tillstånd

32 § Ändring av befintlig avloppsanläggning inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

Vägar och parkering

33 § Parkering eller uppställning av tunga fordon och/eller arbetsmaskiner längre än 12 timmar inom primär skyddszon är förbjudet.

34 § Parkering eller uppställning av tunga fordon och/eller arbetsmaskiner med större tank än 150 liter under längre tid än 48 timmar inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

Undantag gäller för parkering på tätt underlag inomhus, på hårdgjord yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller parkering med uppsamlingskärl under motor och bränsletank som rymmer hela bränslevolymen.

35 § Etablering av led för terrängkörning inom vattenskyddsområdet kräver tillstånd.

36 § Spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel inom primär skyddszon är förbjudet.

37 § Spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

38 § Undantag från förbud och tillståndsplikt i 36-37 §§ gäller för saltinblandad sand (max 2 viktprocent salt)

Materialtäkter och markarbeten

39 § Materialtäkt inklusive husbehovstäkt inom primär skyddszon är förbjudet.

40 § Materialtäkt inom sekundär skyddszon är förbjudet.

41 § Husbehovstäkt inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

42 § Markarbeten inom vattenskyddsområdet kräver tillstånd.

43 § Återfyllnad eller annan användning med avfall, massor med okänt föroreningsinnehåll eller massor som är förorenade inom vattenskyddsområdet är förbjudet.

Energianläggningar och brunnar

44 § Nyetablering av anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från berg inom primär skyddszon är förbjudet.

45 § Nyetablering eller ersättning av befintlig anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från jord inom primär skyddszon kräver tillstånd.

46 § Nyetablering eller ersättning av befintlig anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från jord och berg inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

47 § Anläggande av brunn för enskild vattenförsörjning inom primär skyddszon är förbjudet.

48 § Anläggande av brunn för enskild vattenförsörjning inom sekundär skyddszon kräver tillstånd.

Undantag för den kommunala vattenförsörjningsverksamheten

49 § Undantag från föreskrifterna gäller för de verksamheter, hantering och åtgärder som är nödvändiga för den kommunala VA-verksamhetens bedrivande.

Ikraftträdande

50 § Befintlig verksamhet som pågår när föreskrifterna träder ikraft och som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter får utan hinder av förbudet bedrivas i oförändrad omfattning intill dagen 2 år efter skyddsföreskrifternas ikraftträdande. Därefter får verksamhet som omfattas av förbud inte bedrivas. För befintlig verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt dessa föreskrifter ska ansökan om tillstånd eller anmälan inlämnas senast på dagen 2 år efter ikraftträdande.

Tillstånd

51 § I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter får sådant medges av myndighetsnämnden i Lycksele kommun och kan förknippas med villkor.

Anmälan

52 § I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska anmälan lämnas in till myndighetsnämnden i Lycksele kommun. En komplett anmälan ska enligt dessa föreskrifter ha inkommit till tillsynsmyndigheten senast 6 veckor före det att åtgärden påbörjas.

Dispens

53 § Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen meddela dispens från bestämmelser med förbud enligt dessa skyddsföreskrifter.

Skyltning

54 § Skyltning ska ske där väg passerar gräns till vattenskyddsområde samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 23 april 2026.

På Länsstyrelsens vägnar

Helene Hellmark Knutsson

Emil Österholm
(Miljöenheten)